

گیارگهش

۱۰۰ مسیر طبیعت‌گردی ایران

نویسنده: پرویز شجاعی یارسا

مدیر هنری و طراح گرافیک: ایمان اوجیان

صفحه‌آرایی و گرافیک: فاطمه شیخ انصاری

ویراستار ادبی و فنی: الهام کاظمی

عکاسان: محسن ادیب، ایمان بدری، پویان تطهیری مقدم، محسن جمالی، سعید چهارتنگی، آیدین رزم پیشه، اکبر رفاهی، شاهرخ ساسان، مهرداد سرهنگی، محمد شاکری، سبخان صالح، نیلوفر سلطان، رضا علی اصل، محمد گائینی، پیام مهنانی، سعید نظام‌الشعراپی

زیر نظر: آرش نورآقایی

چاپ اول: ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: شفق

شابک: ۹۷۸۶۲۲۷۶۹۵۵۹۵

حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به نشر اگر است.

تلفن: ۶-۷۷۱۸۱۵۴۵

نمابر: ۷۷۱۸۱۵۴۷

تلفن مرکز پخش: ۶-۷۷۱۸۱۵۴۵

سرشناسه: شجاعی یارسا، پرویز، ۱۳۴۷-

عنوان و نام پدیدآور: ۱۰۰ مسیر طبیعت‌گردی ایران / نویسنده پرویز شجاعی یارسا؛ ویراستار ادبی و فنی

الهام کاظمی؛ زیر نظر آرش نورآقایی.

مشخصات نشر: تهران: اگر، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص.؛ مصور (رنگی).

شابک: ۵-۵۹-۷۶۹۵-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان گسترده: صد مسیر طبیعت‌گردی ایران.

موضوع: گردشگری زیست محیطی -- ایران

Ecotourism -- Iran

شناسه افزوده: نورآقایی، آرش، ۱۳۵۳-

شناسه افزوده: Nooraghayee, Arash

رده‌بندی کنگره: G۱۵۵

رده‌بندی دیویی: ۳۳۸/۴۷۹۱۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۱۱۷۶۱

فهرست

۲۸	سیلان	۲۲	۱۲	دماوند	۱
۲۹	فارس مستان	۲۳	۱۳	علم کوه	۲
۳۰	شکران	۲۴	۱۴	سیلان	۳
۳۱	کلونچین	۲۵	۱۵	برفانبار	۴
۳۲	بلقیس	۲۶	۱۶	بیرمی	۵
۳۳	شاهوار	۲۷	۱۷	دومیر	۶
۳۴	گاوکشان	۲۸	۱۸	شیرکوه	۷
۳۵	نایبند	۲۹	۱۹	پَراو	۸
۳۶	شاه جهان	۳۰	۲۰	کمال	۹
۳۷	پل	۳۱	۲۱	آورین	۱۰
۳۸	هزار	۳۲	۲۲	شیرباد	۱۱
۳۹	یخچال	۳۳	۲۳	کان صیفی	۱۲
۴۰	خلنو	۳۴	۲۴	تفتان	۱۳
۴۱	کینو	۳۵	۲۵	تشگر	۱۴
۴۲	شاهان کوه	۳۶	۲۶	شاه البرز	۱۵
۴۳	سماموس	۳۷	۲۷	قوی زلیخا	۱۶
۴۴	بینالود				
۴۵	قلعه ماران				
۴۶	بوقوتو				
۴۷	ذرفک				
۴۸	آزادکوه				

۳۸ الوند گلپایگان به سنگ نگاره‌های تیمره ۴۹

رکاب‌زنی

۳۹ هیر به ساحل خطبه‌سرا ۵۲
۴۰ سنگ‌ده به آبشارهای اوین ۵۳
۴۱ میاندشت به توران ۵۴
۴۲ دریاچهٔ نئور به تالش ۵۵
۴۳ گرمابدر به بلده ۵۶
۴۴ فیروزکوه به محمودآباد ۵۷
۴۵ تفرش به ساوه ۵۸

پیمایش

۴۶ طالقان به رودبارک ۶۲
۴۷ الموت به غسل محله ۶۳
۴۸ احمد فداله به شط تمی (کوچ عشایر بختیاری) ۶۴
۴۹ فیلیند به الیمستان ۶۵
۵۰ دهانهٔ آتشفشانی کل نمکی راین ۶۶
۵۱ بیلاق و جنگل جهان‌نما ۶۷
۵۲ رودشور به دشت گندم‌بریان ۶۸

دره‌نوردی

۵۳ درهٔ راگه ۷۴
۵۴ ایلان دره‌سی ۷۵
۵۵ درهٔ کول خرسان ۷۶
۵۶ درهٔ شوتاریکو و درهٔ اودبه ۷۷
۵۷ درهٔ قاهان ۷۸
۵۸ درهٔ کال جنی ۷۹
۵۹ درهٔ شیرز ۸۰
۶۰ درهٔ شمخال ۸۱
۶۱ درهٔ نی‌گاه ۸۲
۶۲ درهٔ لاسک به دریاچهٔ سیاهرود ۸۳
۶۳ درهٔ زینگان ۸۴
۶۴ درهٔ بوچیر ۸۵
۶۵ درهٔ هاور ۸۶
۶۶ درهٔ رغز ۸۷
۶۷ درهٔ اشکاف
۶۸ درهٔ ویزدریند

آبشارها

۶۹ آبشار وارک ۹۰
۷۰ آبشار رُروار ۹۱
۷۱ آبشار چکان ۹۲

۷۲ آبشار گرودی‌گن ۹۳
۷۳ آبشارهای شوی ۹۴
۷۴ آبشار زردلیمه ۹۵
۷۵ آبشار ریژاو ۹۶
۷۶ آبشار کمردوغ ۹۷
۷۷ آبشار لندی ۹۸
۷۸ آبشارهای درهٔ آتشگاه ۹۹
۷۹ آبشار شیوند به تنگهٔ قاسمی ۱۰۰

دریاچه‌ها، تالاب‌ها و گنبدهای نمکی

۸۰ دریاچهٔ آت‌گلی و آبگیر جیران‌گلی ۱۰۴
۸۱ دریاچهٔ کوه‌گل ۱۰۵
۸۲ دریاچهٔ گهر ۱۰۶
۸۳ دریاچهٔ دالامپر ۱۰۷
۸۴ دریاچه‌های آهنگ ۱۰۸
۸۵ دریاچه‌های دوقلو سیاه‌گاو آبدانان ۱۰۹
۸۶ تالاب میقان ۱۱۰
۸۷ تالاب گاوخونی ۱۱۱
۸۸ تالاب بهشت معصومه ۱۱۲
۸۹ گنبد نمکی گرمسار ۱۱۳
۹۰ گنبد نمکی جاشک ۱۱۴
۹۱ گنبد نمکی طغرود ۱۱۵

پیرامه‌گردی (آفرود)

۹۲ قصر بهرام به مرزجاب (پارک ملی کویر) ۱۱۸
۹۳ کاشان به تنگ‌ظلمات ۱۱۹
۹۴ مریوان به بانه (از میان جنگل‌های بلوط) ۱۲۰
۹۵ درهٔ زبان مار به ریگ یلان ۱۲۱
۹۶ کوه‌های مریخی ۱۲۲

چند فعالیت و مسیر پیشنهادی دیگر

۹۷ قلعه بابک به جنگل‌های ارسباران ۱۲۶
۹۸ اسب‌سواری از دشت شادیه‌تنگ راه و آبشارهای لوه ۱۲۷
۹۹ شترسواری در کویر کاراکال ۱۲۸
۱۰۰ رفتینگ از سوادجان به پل زمان‌خان ۱۲۹

شکل‌گیری کتاب حاضر، قدم اول نگارنده برای معرفی جاذبه‌های طبیعی و شناخت جغرافیای طبیعت‌گردی ایران است. مسیرهای طراحی شده در این کتاب، حاصل پانزده سال سفر، تجربه، نکته‌برداری، پژوهش و عکاسی است که در کوه‌ها، بیابان‌ها، کویرها، جنگل‌ها، رودخانه‌ها و دره‌های استان‌های مختلف ایران، در قالب گشت‌های شناسایی و تحقیقاتی انجام داده‌ام. با پیشنهاد توصیه‌ی دوست عزیزم آرش نورآقایی، مدیر مسئول فصلنامه‌ی میراث و گردشگری گیلگمش، تصمیم گرفتم که حاصل تجربیات این سال‌ها را، به منظور شناساندن زیبایی‌ها و ظرفیت‌های طبیعت‌گردی ایران، برای علاقه‌مندان تدوین کنم و به رشته‌ی تحریر درآورم.

قصد و هدف نهایی این کتاب، توسعه‌ی پایدار گردشگری و معرفی برخی از مسیرها و مقصدهای جذاب به گردشگران است که امید دارم به سهم خودم در آن شریک باشم. تولید محتوای این کتاب بر اساس متن، عکس، نقشه و اطلاعات کاربردی در رابطه با مسیرها و مقصدهاست. به عنوان اولین قدم، در این کتاب سعی کرده‌ام تا جایی که امکان دارد، مسیرهای متنوع و تا حدی شاخص معرفی شوند. درضمن تلاش کرده‌ام مسیرهای طبیعت‌گردی از همه‌ی استان‌های کشور انتخاب شوند، به‌ویژه از هر استان بلندترین قله معرفی شده است.

بدون شک ایران زیبا، مسیرها و مقصدهای پرشماری دارد که مجال پرداختن به همه‌ی آن‌ها در این کتاب میسر نیست، اما امیدوارم بتوانیم در آینده‌ی نزدیک و در کتاب‌های دیگر، قدم‌های بعدی را بهتر و شایسته‌تر برداریم. از فرصت استفاده می‌کنم تا در این مقدمه، چند نکته‌ی کلی که از نگاه من برای حضور در سفرهای ماجراجویانه طبیعت اهمیت دارند را ذکر کنم:

گردش در طبیعت مستلزم احترام به آن است. یادگیری و توجه به نکات فنی و علمی که از صدمه رساندن به طبیعت جلوگیری می‌کنند، برای هر گردشگر و علاقه‌مند به طبیعت واجب است.

● بررسی و آگاهی از شرایط جوی به وسیله‌ی منابع معتبر، قدم اول برنامه‌ریزی برای هر سفر به دل طبیعت است.
● آگاهی فنی و به همراه داشتن تجهیزات و امکانات لازم برای هر نوع سفر اصل مهمی است که بدون آن هیچ سفری در طبیعت امکان‌پذیر نیست.

● به همراه داشتن ابزارهای مسیریابی همچون قطب نما، GPS و در صورت نیاز استفاده از اطلاعات مربی فنی یا راهنمای محلی

در بسیاری از سفرها لازم است و باید برای آن آمادگی داشته باشید.

● در جریان قرار دادن دوستان یا آشنایان نزدیک، در رابطه با منطقه، مسیر و نوع فعالیتی که قرار است در آن مشارکت داشته باشید اهمیت دارد.

● باید بدانیم با طبیعت درآمیختن، در تعامل بودن، بهره گرفتن، لذت بردن و از همه مهم‌تر، حفاظت کردن از آن، منش طبیعت‌دوستان واقعی است. امید است که طبیعت‌گردی در ایران به صورت حضور در مسیرهای مصوب، توسط سازمان‌ها و نهادهای مرتبط مد نظر و مورد بررسی قرار گیرد تا هم لذت گردش نصیبمان شود و هم محیط زیست آسیب نبیند.

از این که حاصل صدها سفر به نقاط مختلف ایران و هزاران ساعت ثبت و نگارش اطلاعات، در اختیار شما خواننده و گردشگر گرامی قرار می‌گیرد، بسیار خوشحالم و احساس رضایت می‌کنم. صفحات پیش رو، تحفه‌ی ناقابل‌ی است که به طبیعت ایران جان پیشکش می‌کنم.

امیدوارم مشتاقان طبیعت ایران، از این کتاب برای انجام سفرهای آگاهانه، بهتر و بیشتر، استفاده کنند.

قابل ذکر است مسیرها بر اساس موقعیت جغرافیایی تهران نگاشته شده است ولی با استفاده از QR code بر روی هر نقشه می‌توانید از هر جای ایران به موقعیت مورد نظر هدایت شوید. در آخر لازم است یادآور شوم تولید و انتشار این اثر، بدون همدلی و همکاری دوستان و علاقه‌مندان ایران زمین امکان‌پذیر نبود. بر خود لازم می‌دانم از یکایک این بزرگواران به ویژه دوست بزرگوارم پویان تظهیری مقدم قدردانی و تشکر کنم. اسامی دیگر دوستان و همکاران همراه و همدل به قرار زیر است:

محسن ادیب، محسن جمالی، آیدین رزم‌پیشه، محمد شاکری، رضا علی اصل، منظرالسادات فاطمی، جمال قربانی، محمد گائینی، حسین نظر و شرکت خدمات مسافرتی هوایی و جهانگردی اسرا پرواز (ایوار)

pshojaeeparsa@gmail.com

@parvizshojaeeparsa

پرویز شجاعی پارسا

بهار ۱۴۰۱